

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/206/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211221419
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4211221419.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o. so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: G. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. na H., V. 7, za účasti vedľajšieho účastníka: Spotrebiteľské združenie OSA so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO 42 260 086, zast. HKP Legal, s. r. o. so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 1.022,80 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 16. apríla 2013, č. k. 8C/183/2013-65, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa výroku o trovách konania vo vzťahu navrhovateľa a vedľajšieho účastníka **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 19,33 eura na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka HKP Legal, s. r. o., Bratislava do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie vo veci zastavil a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 165,70 eura na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka HKP Legal, s. r. o., Bratislava do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. S poukazom na § 96 ods. 1 OSP, ako aj skutočnosť, že zo strany navrhovateľa došlo k späťvzatiu návrhu na začatie konania v plnom rozsahu pred začatím pojednávania, a teda súhlas odporcu so späťvzatím návrhu na začatie konania nebolo potrebné zabezpečiť, súd rozhodol tak, že konanie zastavil. Dňa 07. 06. 2012 Spotrebiteľské združenie OSA oznámilo súdu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. V konaní si zároveň uplatnilo i náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 165,70 eura. Súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol v zmysle § 137, § 142 ods. 1, § 146 ods. 2 OSP tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania v sume 165,70 eura podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a to za prevzatie veci, vychádzajúc z uplatnenej istiny 1.022,80 eura podľa § 14 ods. 1 písm. a) sumu 61,41 eura + 20% DPH, za písomné vyjadrenie zo dňa 10. 05. 2012 podľa § 14 ods. 1 písm. b) sumu 61,41 eura + 20% DPH a režijný paušál k 2 úkonom právnej služby po 7,63 eura podľa § 16 ods. 3 + 20% DPH. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zásada úspechu vo veci znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania. Posúdenie účelnosti je pritom závislé od konkrétnej okolnosti veci. Vedľajší účastník vo veci riadne hájil práva účastníka, na strane ktorého vystupuje a samotná skutočnosť, či sa dal v konaní zastúpiť právnym zástupcom je na jeho voľbe. Okrem toho zdôraznil, že medzi trovy konania podľa § 137 OSP patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Samotná skutočnosť, že úkony, ktoré urobil právny zástupca vedľajšieho účastníka, mohol uskutočniť aj vedľajší účastník, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo zastúpené právnym zástupcom.

Proti tomuto uzneseniu v časti, týkajúcej sa výroku o trovách konania vo vzťahu navrhovateľa a vedľajšieho účastníka, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, odôvodniac ho nesprávnym právnym posúdením veci. Poukázal pritom na to, že cieľom Spotrebiteľského združenia OSA je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. S poukazom na to zastal názor, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal tiež na to, že podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Dodal, že podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. združenie na ochranu spotrebiteľa má možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva, pričom tieto závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 5Co 26/2012. Zdôraznil, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného považoval za zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemalo žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode. Navyše mal za to, že vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Dodal, že rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí pod sp. zn. 6Co/141/2012. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebola žiadna dôvoda, hodnotil za zbytočné navyšovanie trov konania a navodzovanie dojmu, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Z uvedených dôvodov potom dospel k záveru, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Okrem toho upozornil aj na skutočnosť, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi nedochádza k porušeniu základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené (nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/03). Z vyššie uvedených dôvodov považoval právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové a nevhodné, na základe čoho navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 OSP zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 eura s DPH.

Vedľajší účastník k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že do konania vstúpil oznámením, ktorým zároveň vzniesol námietku premlčania, obsahujúcu relevantnú právnu argumentáciu, ktorá mala za následok späťvzatie návrhu na začatie konania. Námietka premlčania nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu, pretože je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotno-právnych predpisov. Bez právneho posúdenia veci a bez vzniesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný, obdobne, ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv. Početnosť spotrebiteľských vecí navrhovateľa s obdobným skutkovým a právnym základom prejednávanych na všeobecných súdoch determinoval podľa jeho názoru svojím postupom výlučne navrhovateľ. Okrem toho považoval za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom procese, zásade spravodlivosti súdneho procesu, ale aj dobrým mravom, aby navrhovateľovi so silným ekonomickým zázemím, ktorý žaluje spotrebiteľov obvykle žijúcich často na hranici existenčného minima, o zaplatenie premlčaných záväzkov z neplatných spotrebiteľských zmlúv, súd priznával v týchto súdnych konaniach s rovnakým kauzálnym základom právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére a konajúcemu výlučne na prospech spotrebiteľa, ktorý nemá a zväčša si ani nemôže dovoliť právneho zástupcu, právo na náhradu trov právneho zástupcu nepriznal a tým mu de facto odňal základné procesné právo na zastúpenie advokátom. Nepriznaním náhrady trov konania by súd priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní. Pokiaľ by súd chcel aplikovať argumenty navrhovateľa na všetky konania, nemohol by pre prípad plného úspechu v konaní navrhovateľa priznať navrhovateľovi náhradu trov konania, pretože navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv a samotný navrhovateľ je v konaniach zastúpený advokátom, na základe čoho si navrhovateľ v konaniach uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia, pričom právny zástupca navrhovateľa tiež používa pre množstvo prípadov štruktúrou aj právnu argumentáciu podobné podania. Argumentáciu navrhovateľa preto považoval za tendenčnú a irelevantnú. Z

uvedených dôvodov neexistoval dôvod na nepriznanie práva na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Stanovisko navrhovateľa popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považoval za účelové a zjavne nesprávne a tiež odporujúce zákonom SR a predpisom EÚ. Pokiaľ bolo možné, aby sa "silný" navrhovateľ dal zastúpiť advokátskou kanceláriou a v prípade úspechu vo veci žiadal náhradu trov právneho zastúpenia, muselo byť možné, aby mal takéto oprávnenie aj vedľajší účastník konania, ktorým je navyše v tomto prípade spotrebiteľské združenie, ktoré je zriadené za účelom ochrany práv odporcu ako spotrebiteľa. Spochybnením opodstatnenosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zahŕňajúceho okrem iného aj tzv. princíp rovnosti zbraní. Mal za to, že vedľajšiemu účastníkovi nie je možné odoprieť právo dať sa zastúpiť advokátom, ako ani neexistuje dôvod na aplikáciu § 150 OSP. Z uvedených dôvodov navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v sume 36,85 eura a v prípade, ak sa odvolací súd stotožní s názorom navrhovateľa, navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Z obsahu podaného návrhu navrhovateľa a z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa ním proti odporcovi domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by mu súd uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.022,80 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 1.022,80 eura od 22. 04. 2008 do zaplatenia a trovy konania.

V žalobnom návrhu navrhovateľ uviedol, že dňa 26. 10. 2006 uzavrel postupca s odporcom Zmluvu o dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosť, predmetom ktorej bolo poskytovanie dodávok a predaj plynu odberateľovi plynu v domácnosti v zmysle ustanovení zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov a podľa ustanovení nariadenia vlády SR č. 409/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom. Odporca sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté odbery zemného plynu cenu stanovenú v cenníku platnom v čase uskutočnenia dodávky a dodržiavať ostatné podmienky v zmysle Zmluvy. Odporca si svoje povinnosti neplnil, čím sa dostal do omeškania.

Súd prvého stupňa vo veci dňa 05. 12. 2011 pod č. k. 8Ro/492/2011-14 vydal platobný rozkaz, ktorý sa mu však nepodarilo doručiť odporcovi do vlastných rúk. Po vydaní platobného rozkazu dňa 07. 06. 2012 oznámil vstup do konania vedľajší účastník - Spotrebiteľské združenie OSA, ktorý zároveň požiadal i o doručenie návrhu na začatie konania a vzniesol námietku premlčania. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka bol zaslaný návrh a právnomu zástupcovi navrhovateľa bol oznámený vstup vedľajšieho účastníka do konania. Následne, podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 17. 09. 2012 navrhovateľ zobral návrh na začatie konania v zmysle § 96 ods. 1 OSP späť v celom rozsahu, žiadal konanie zastaviť a zároveň požiadal o vrátenie súdneho poplatku. Navrhol, aby súd o trovách vedľajšieho účastníka rozhodol v zmysle § 150 OSP. Uznesením zo dňa 06. 03. 2013, č. k. 8Ro/492/2011-56 súd prvého stupňa zrušil platobný rozkaz, vydaný Okresným súdom Komárno č. 8Ro/492/2011-14 zo dňa 05. 12. 2011 v celom rozsahu. Následne, po vyčíslení trov konania vedľajším účastníkom na strane odporcu napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 165,70 eura na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka HKP Legal, s. r. o., Bratislava do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá

je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Všeobecne pre náhradu trov konania v sporovom konaní platí zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zásada úspechu vo veci znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania. Posúdenie účelnosti pritom bude závislé od konkrétnych okolností tej - ktorej veci. Podstatou zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil alebo sa mu prihodila náhoda, ktorá ich vyvolala. Aj v prípade, ak sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, ak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody zvláštneho zreteľa, nemusí náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Musí však ísť o celkom výnimočné prípady, ktorých výnimočnosť môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci alebo v okolnostiach na strane účastníkov konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci, okolností, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.

V danej veci navrhovateľ podaným odvolaním napadol výrok súdu prvého stupňa o trovách konania, ktorým súd rozhodol, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 165,70 eura na účet právneho zástupcu HKP Legal, s. r. o. Popri zásade úspechu vo veci platí pri trovách konania aj zásada zavinenia, pričom zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva. Ak potom navrhovateľ vzal návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcu (R 49/1993). Keďže aj v danej veci vzal navrhovateľ po vznesení námietky zaujatosti vedľajším účastníkom konania návrh späť, pričom dôvod späťvzatia návrhu neuviedol, platí, že z procesného hľadiska zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcu, ako aj vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti je správne a súd prvého stupňa správne o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 OSP, ako aj sa správne zaoberal účelnosťou trov konania uplatnených vedľajším účastníkom. Odvolací súd sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu stotožňuje, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, s ohľadom na dôvody uvádzané navrhovateľom v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že zo žiadneho ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu nevyplýva, že právnická osoba, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu by mala byť z práva na právne zastúpenie advokátom, prípadne z práva na náhradu trov konania v prípade, že v konaní je zastúpená advokátom a mala úspech vo veci, vylúčená. Takýto názor je v rozpore so základnými princípmi občianskeho súdneho konania. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Záverom odvolací súd dodáva, že jeho pozornosti neušla skutočnosť, že napadnutým uznesením súd prvého stupňa opomenul rozhodnúť o trovách konania odporcu.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v sume 19,33 eura, pozostávajúcu z jedného úkonu právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu v časti trov konania, pretože predmetom odvolacieho konania bola suma 165,70 eura) v sume 8,30 eura podľa § 10 ods. 1 a § 14 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z., režijného paušálu 7,81 eura podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky a 20% DPH podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.